

Spis treści

Wprowadzenie	5
Andrzej Kardasz, <i>Il Maestro di color che sano</i>	7
Elżbieta Burzym, <i>Przesłanki, kierunki i przejawy moich zainteresowań naukowo-badawczych</i>	17
Elżbieta Burzym, <i>Rola i funkcje rachunkowości w roku 2000</i>	23
Elżbieta Burzym, <i>Spoleczna funkcja rachunkowości</i>	71
Elżbieta Burzym, <i>Problemy dydaktyczne akademickiego kursu rachunkowości</i>	87
Informacja dla Autorów	97

II Maestro di color che sano

Andrzej Kardasz

(brak streszczenia)

Przesłanki, kierunki i przejawy moich zainteresowań naukowo-badawczych

Elżbieta Burzym

Streszczenie

W artykule Autorka syntetycznie scharakteryzowała swoje zainteresowania naukowo-badawcze dotyczące szeroko rozumianej rachunkowości w kontekście istoty i przemian systemu społeczno-gospodarczego w Polsce po 1945 r. W tych zainteresowaniach wyróżniła pięć powiązanych ze sobą kierunków:

- 1) koszty produkcji i ich rachunek,
- 2) finansowe wyniki działalności przedsiębiorstwa,

- 3) analiza finansowa,
- 4) problematyka szeroko rozumianego systemu rachunkowości,
- 5) rozwój współczesnej rachunkowości.

Summary

Directions and forms of my scientific activity

The author offers a synthetic view of her scientific interests embracing broadly understood accounting in the context of the nature of and changes in Poland's socio-economic system after 1945. She has identified five interrelated areas of interest :

- 1) production costs and cost accounting,
- 2) financial results of companies' operations,
- 3) financial analysis,
- 4) broadly understood accounting system,
- 5) directions in contemporary accounting.

Rola i funkcje rachunkowości w roku 2000

Elżbieta Burzym

Streszczenie

Tekst stanowi przedruk studium opublikowanego w 1990 r. w numerze specjalnym, tomie 16 „Zeszytów Teoretycznych Rady Naukowej” Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Studium to powstało na podstawie badań, przemyśleń i publikacji Profesor Elżbiety Burzym oraz opracowań przygotowanych w toku realizacji w końcu lat osiemdziesiątych XX wieku tematu badawczego *Rola i funkcje rachunkowości w roku 2000*, objętego zespołowym projektem badawczym *Rachunkowość roku 2000*, który był koordynowany przez Komitet Rady Naukowej SKwP, a bezpośrednio przez prof. zw. dr hab. Elżbietę Burzym z Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Celem badań zespołowych było opracowanie w ogólnym zarysie koncepcji rozwoju rachunkowości w Polsce pod względem merytorycznym, metodologicznym i proceduralnym, dostosowanej do potrzeb racjonalnego zarządzania w zdecentralizowanej gospodarce. W badaniach uczestniczyło 41 pracowników naukowych z różnych ośrodków akademickich w Polsce.

Prezentowane studium zawiera kompleksowe ujęcie złożonej problematyki rachunkowości, aktualnej zarówno okresie realizacji tematu badawczego, jak i współcześnie, rozpatrywanej z punktu widzenia teorii i praktyki gospodarczej, przy uwzględnieniu stanu rozwoju rachunkowości na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX w. oraz

zarysujących się ówczesne tendencje rozwojowych w różnych systemach społeczno-gospodarczych.

Opracowanie obejmuje tezy i objaśnienia dotyczące następujących zagadnień:

- ◆ informacja o celu, zakresie i przebiegu badań,
- ◆ przesłanki i kierunki współczesnej ewolucji rachunkowości,
- ◆ rozwój rachunkowości w świetle celów reformy gospodarczej,
- ◆ założenia modelowe zintegrowanego systemu rachunkowości,
- ◆ rozwój rachunku kosztów i efektów,
- ◆ rachunkowość jako podstawa rozrachunku z tytułu odpowiedzialności przedsiębiorstw za społeczno-ekonomiczną efektywność gospodarowania,
- ◆ problemy wyceny zasobów i kosztów w rachunkowości,
- ◆ zastosowanie metod matematycznych w rachunkowości,
- ◆ standardy rachunkowości.

Summary

The role and functions of accounting in 2000

This text is a reprint of a study published in 1990 in a special issue of the „Accounting Theory Journal”, vol. 16, published by the Scientific Council of the Accountants Association in Poland. The study is based on professor Elżbieta Burzym's research, theoretical analysis and publications, as well as on the results of a collective research project „Accounting in 2000”, carried out in the late 1980s. The project was coordinated by the Committee of the Scientific Council of the Accountants Association in Poland, and directly by prof. dr. hab. Elżbieta Burzym of the Economic Academy in Cracow. The aim of the project was to elaborate a conception of accountancy development in Poland in terms of substance, methodology and procedures, so as to meet the needs of rational management in a decentralised economy. The research team was composed of 41 researchers from various academic centers in Poland.

This study provides a comprehensive overview of the complex problems in Polish accounting, both at the time the project was realised and today, viewed from the perspective of business theory and practice. This is presented in the context of the condition of accountancy in the late 1980s and early 1990s and directions of development of various socio-economic systems at that time.

The study addresses the following issues:

- ◆ information about the aim, scope and progress of the research,
- ◆ determinants and directions of evolution of today's accounting,
- ◆ development of accounting in the light of the objectives of economic reform,
- ◆ characteristics of an integrated accounting system,
- ◆ development of cost accounting,
- ◆ accounting as a basis of socio-economic accountability,
- ◆ measurement of assets and costs in accounting,
- ◆ the application of mathematical methods in accounting,
- ◆ accounting standards.

Spoleczna funkcja rachunkowosci

Elzbieta Burzym

Streszczenie

Artykuł zawiera rozważania i poglądy Autorki na temat istoty i ewolucji rachunkowości oraz jej współczesnej struktury i funkcji w kontekście wzrostu znaczenia w ostatnim półwieczu koncepcji społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i związanej z nią konieczności pomiaru efektywności przedsiębiorstw rozumianej jako efektywność społeczno-ekonomiczna. Autorka zdefiniowała rachunkowość jako „uniwersalny, elastyczny, podmiotowy system informacyjno-kontrolny, zdeterminowany metodą bilansową, która jest nierozdzielnie z nim związaną metodą poznawczą, umożliwiającą tworzenie liczbowego obrazu powstawania, przepływu i podziału wartości oraz wynikających stąd rozrachunków między podmiotami”. Następnie przedstawiła rozważania dotyczące elementów strukturalnych i cech rachunkowości, wynikających z jej systemowego charakteru, a także odnoszące się do realizowanych przez nią funkcji, oraz do wyróżniania w rachunkowości dwóch obszarów pomiaru ekonomicznego, tj. rachunkowości finansowej i rachunkowości zarządczej.

Summary

The social function of accounting

This paper presents the author's views and reflections on the nature and evolution of accounting and its present structure and functions in the context of increased, in the last decades, importance of social responsibility of enterprises and the resulting need to measure business efficiency understood as socio-economic efficiency. The author has defined accounting as „a universal, flexible, entity-oriented system of information and control, determined by the balancing method, which is inseparably linked with it by the cognitive method, making possible a numerical representation of the generation, flow and distribution of value and resulting settlements between entities”. Next, she discusses the structural elements and characteristics of accounting resulting from its system character and the functions of accounting and its two main areas: financial accounting and management accounting.

Problemy dydaktyczne akademickiego kursu rachunkowości

Elżbieta Burzym

Streszczenie

W artykule Autorka przedstawiła własne poglądy dotyczące nauczania rachunkowości na szczeblu kształcenia akademickiego. Punkt wyjścia do rozważań stanowią wyjaśnienia związane z dwoma sprawami:

- 1) jakie powinny być cele nauczania tej dziedziny,
- 2) jakie treści rachunkowości powinny być współcześnie objęte nauczaniem.

Następnie Autorka sformułowała szereg ogólnych postulatów odnoszących się do procesu dydaktycznego rachunkowości realizowanego w formie wykładów i ćwiczeń.

Summary

Issues in teaching accounting at the university level

The article presents the author's views on teaching accounting as part of a higher education course. The following questions provide a starting point for further discussion:

- 1) what should be the objectives of teaching this discipline,
- 2) what should be the content of a course in accounting.

Next the author formulates a number of general postulates relating to the process of teaching accounting in the form of lectures and classes.